

En aften på **BørneTelefonen**

Rasmus Kjeldahl, Direktør og Ida Hilario, Børnefaglig konsulent

- Alt for mange børn i Danmark står alene med deres problemer. Børns Vilkår kæmper for, at intet barn i Danmark svigtes - hverken af barnets nærmeste voksne eller af samfundet.
- På BørneTelefonen har vi tusindvis af samtaler med børn, hvor de fortæller os det, de ikke kan tale med andre om. Det giver en unik indsigt i børns tanker og problemer, som vi handler på.
- Vi sikrer, at alle børn har i hvert fald én, som lytter – og vi hjælper børnene med at få den støtte og omsorg, de har brug for. Vi er der for børnene hver dag. Altid.

57.000

Medlemmer

620

frivillige i hele landet

Vi skaber **langsigtede** forandringer

Sig det!

Stop det!

Forebyg det!

- Vi styrker børn i at kende deres rettigheder og tale højt om deres problemer
- Vi styrker voksne i at handle ud fra barnets perspektiv
- Vi arbejder for børns perspektiv og rettigheder i lovgivning – og for at myndigheder forebygger og griber ind, når børn svigtes

Børns Vilkår

indsatsområder

Omsorgssvigt

Digitale svigt

Skolesvigt

Småbørn

**Psykisk
mistrivsel**

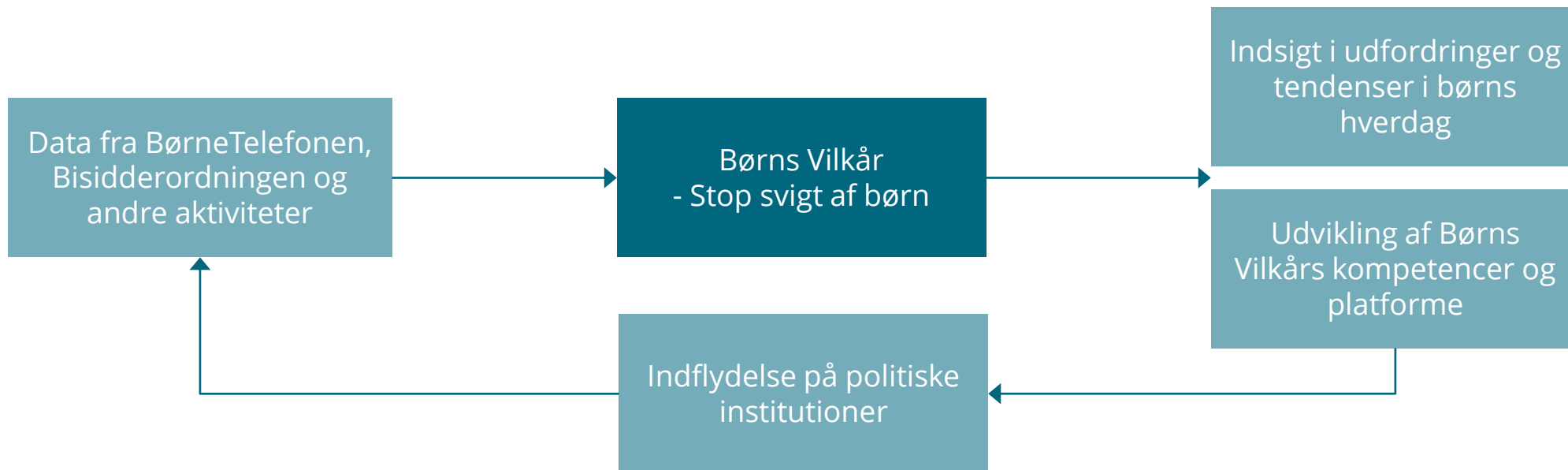

BØRNS
VILKÅR

SAMMEN STOPPER VI SVIGT

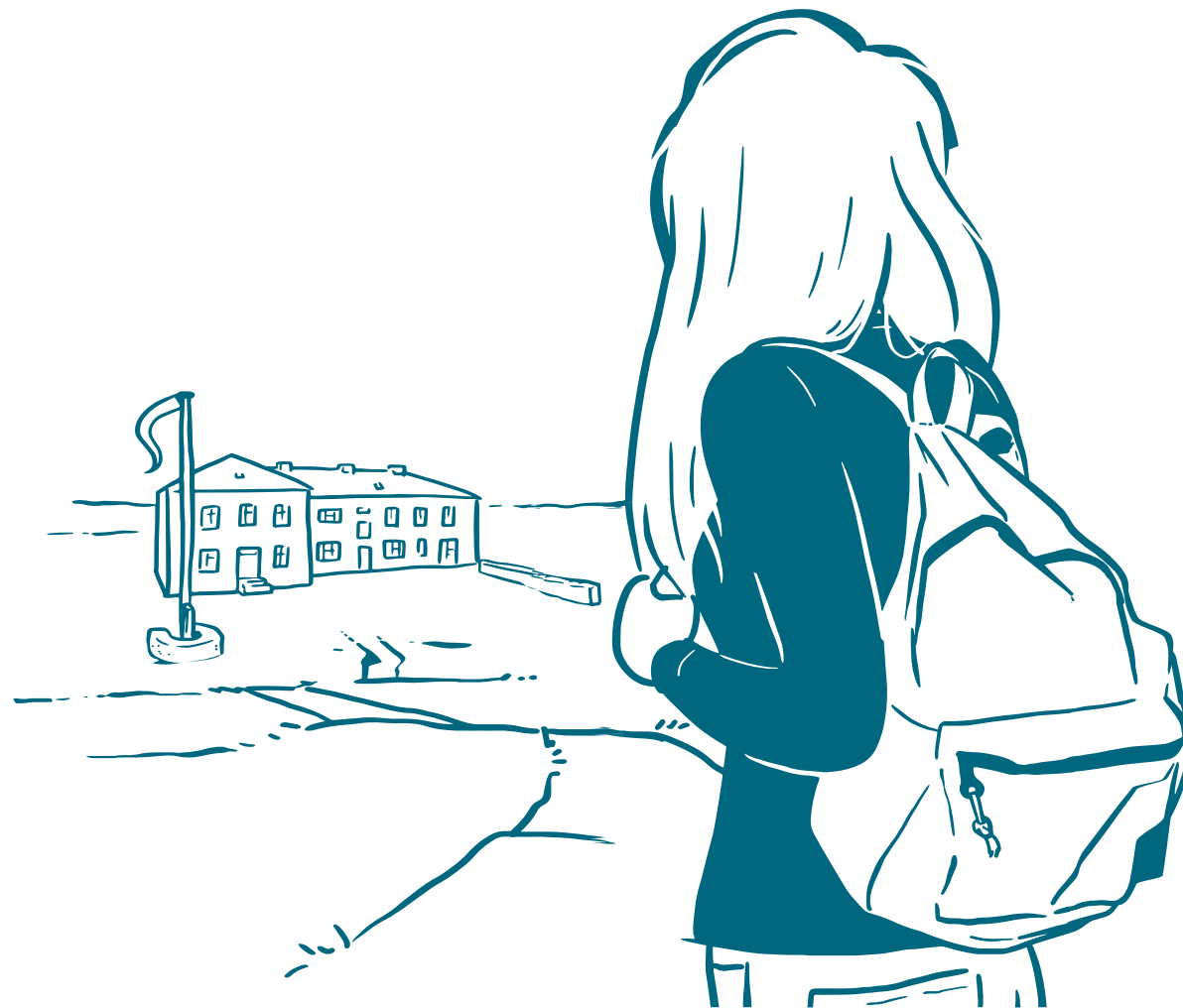
Vidensbaseret
politisk arbejde

Børns Vilkår som børnenes **stemme**

Børns Vilkår og kommunerne

- Stærkt samarbejde med forvaltninger.
- Bistår med data og viden fra BørneTelefonen samt med vores rapporter.
- Hjælpe med input til rammer eller enkeltsager.
- Upartiske og altid på børnenes side.
- Undervisningsforløb som workshops og oplæg på skoler for børn, forældre, lærere, pædagoger, skoler, dagtilbud mfl.
- Positive, mobbefri børnefællesskaber og digitale liv.

BØRNS
VILKÅR

SAMMEN STOPPER VI SVIGT

Introduktion til BørneTelefonen

Ida Hilario Jønsson, børnefaglig konsulent ved BørneTelefonen

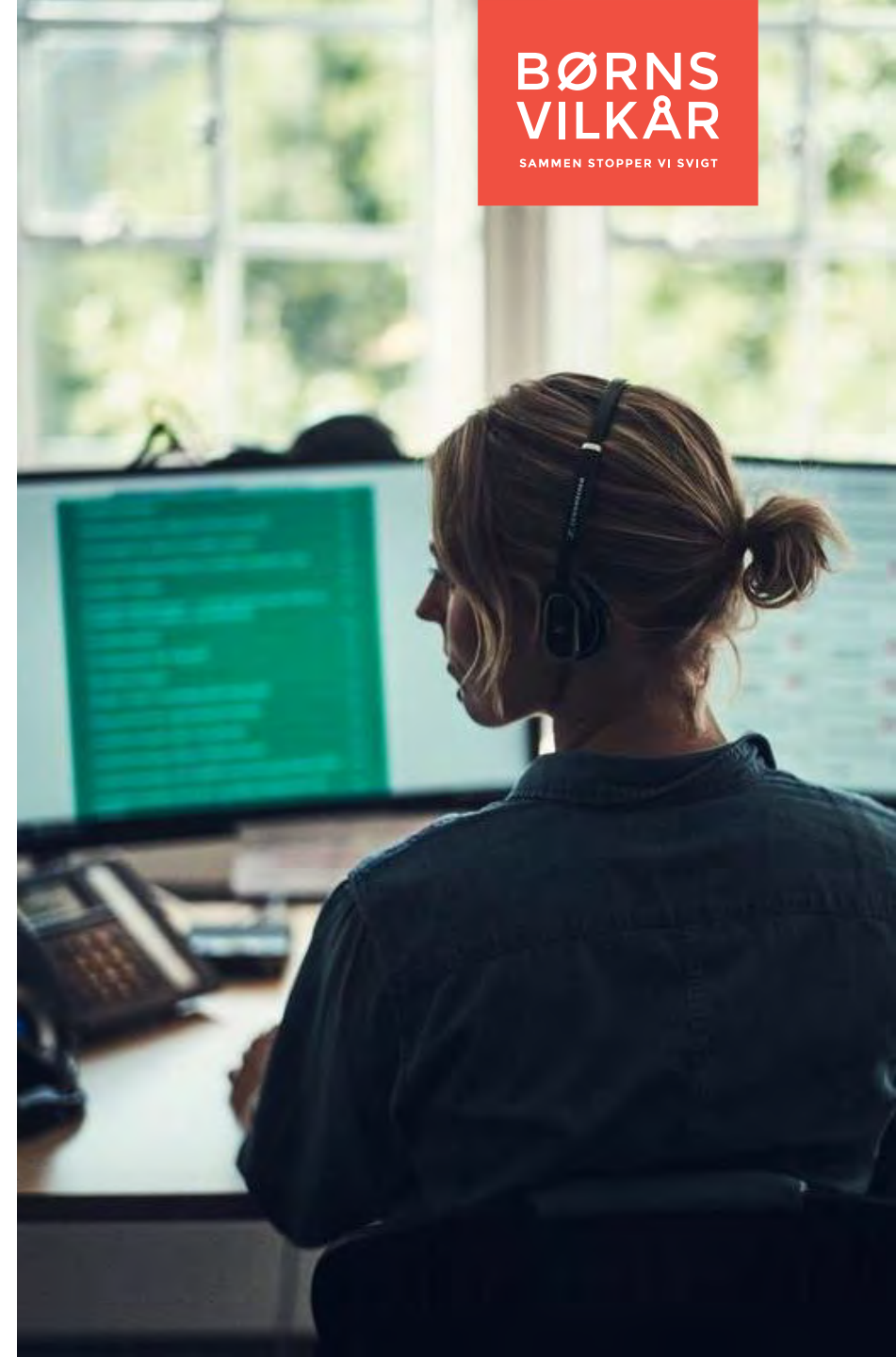

Børn i tal

- I 2020 havde vi 52.721 samtaler med børn og unge – det svarer i gennemsnit til over 140 samtaler dagligt.
- Bemandes af frivillige rådgivere med børnefaglig baggrund (p.t. 621 frivillige) i Valby, Aarhus og hjemmefra.
- Døgnåben fra 1. november 2021.

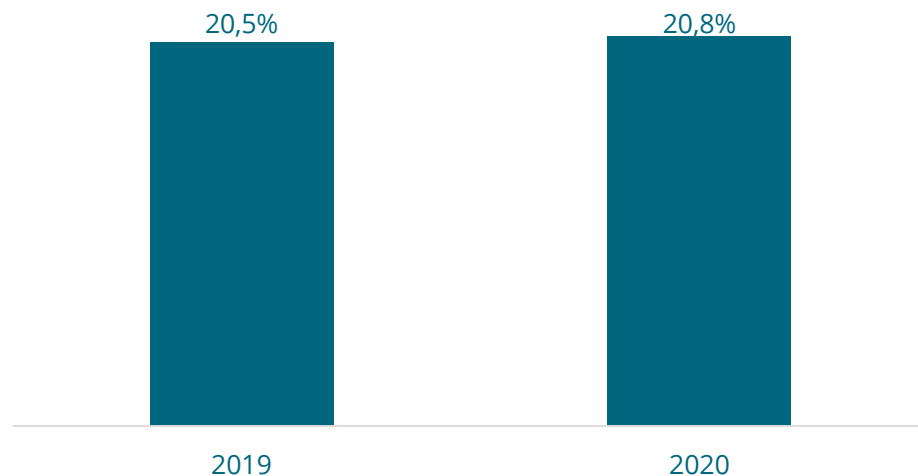
Top 10: Rådgivningssamtaler med børn i alt, 2020

Placering	Henvendelsesårsag	Antal	Andel
1.	Forholdet mellem barn og forældre	7307	15,1%
2.	Kærlighed/forelskelse	6982	14,4%
3.	Venskaber/uvenskaber	4410	9,1%
4.	Selvmodstanker/selvmodsforsøg	3244	6,7%
5.	Seksuel praksis	3012	6,2%
6.	Trivsel i klassen/skolen	2613	5,4%
7.	Kroppens udvikling	2461	5,1%
8.	Graviditet, prævention og kønssygdomme	2439	5,0%
9.	Selvskadende adfærd	2314	4,8%
10.	Krop og/eller udseende	2148	4,4%

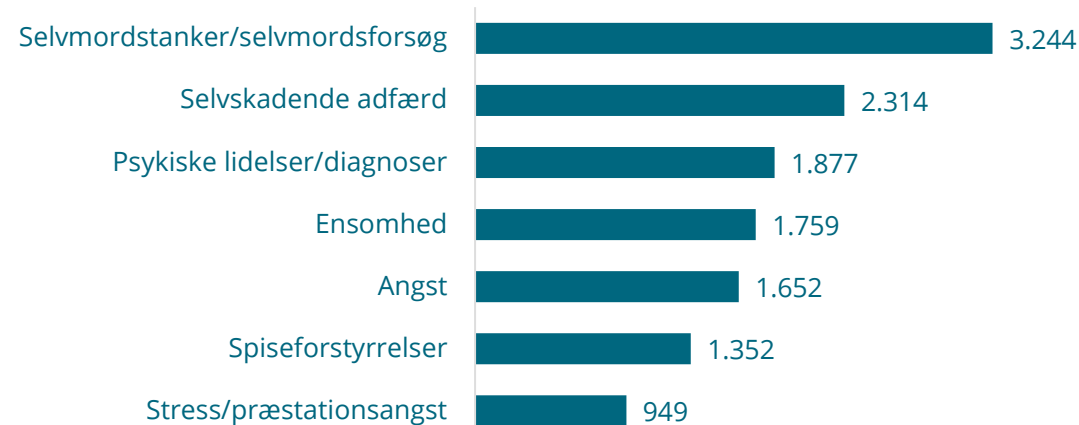

Samtaler på BørneTelefonen om psykisk mistrivsel

Så mange samtaler omhandlede psykisk mistrivsel

Henvendelsesårsager relateret til psykisk mistrivsel

OBS: Der kan sættes kryds ved flere henvendelsesårsager, så den samme samtale kan forekomme under flere forskellige henvendelsesårsager.

Pigen kontakter os, fordi hun har det svært, men ikke kan få hjælp de steder, hun henvender sig. Hun bor for sig selv og står helt alene med stress, depression og selvmordstanker. Hun går på ungdomsuddannelse, hvor studievejlederen har sagt, at de ikke kan hjælpe, andet end at udtale sig til lægen ved behov.

Lægen har sagt, at de ikke kan gøre andet end at henvise til psykolog. Først hvis hun begynder at selvskade eller få trang til det, kan de henvise til psykiatri.

Pigen står på venteliste til psykolog, men har fået af vide, at der er 6-12 måneders ventetid.

Forældrene er selv psykisk udfordret og kan ikke støtte pigen i situationen.

Pige, 19 år

Når en ung rækker ud ...

Hvordan kan vi hjælpe på Børne- Telefonen?

- Vi er der, når børn har brug for os, på deres præmisser.
- De kan have brug for én, der har tid til at lytte, at de bliver taget alvorligt og at få en følelse af, at de ikke er alene.
- Nogle vil opleve at have fået et nyt perspektiv, at de måske ikke længere føler, at det er dem, der er forkerte. Og så vil nogle få konkrete handlemuligheder.

BØRNS
VILKÅR

SAMMEN STOPPER VI SVIGT

BØRNS
VILKÅR

SAMMEN STOPPER VI SVIGT

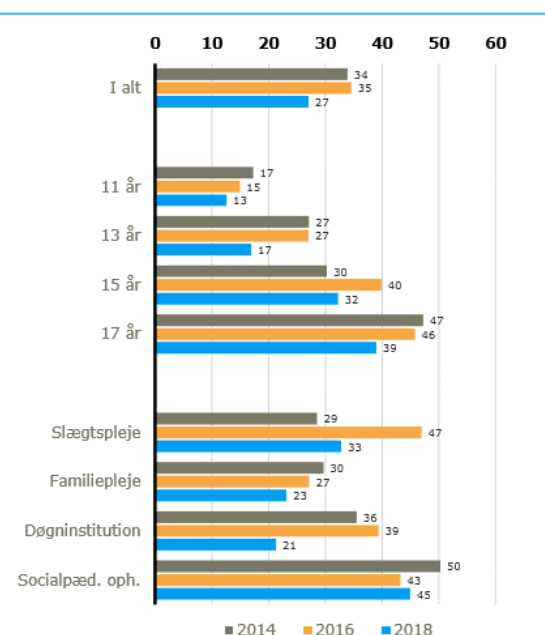
Børneinddragelse

Ingrid Hartelius Dall, Chef for stab og bisidderafdeling

Undersøgelser om inddragelse af børn og unge

Figur 3.6: Anbragte 11-17-årige, der er taget med på råd i beslutningen om at bo, hvor de bor nu, pct.

‘Børnesagsbarometeret’: Overholdelse af lovgivning i kommunerne om afholdelse af børnesamtaler, inden der træffes afgørelse om en konkret foranstaltning.

	JA	NEJ
2019	56 %	44 %
2020	55 %	45 %
2021	61 %	39 %

Citat fra barn

"Fordi det er meget sådan, 'Emma er for lille til at få tingene at vide. Ingen skal sige noget til hende. Hun skal bare være uvidende, fordi ellers bliver hun bare ked af det og tænker for meget', men jeg synes faktisk, at jeg har tænkt mere, når jeg ikke har fået noget at vide."

Emma, 14 år

Særlig viden om børneinddragelse hos Børns Vilkår

BørneTelefonen
1987 –

Bisidningen
2008 –

Børneinddragelsesprojekter
2012 – 2021

**Videnscenter om børneinddragelse
og udsatte børns liv**
2021 – 2024

**BØRNS
VILKÅR**
SAMMEN STOPPER VI SVIGT

 Socialstyrelsen

**VIDEN I H
VELFÆRD**
DET NATIONALE FORSKNINGS-
OG ANALYSECENTER FOR VELFÆRD

Kompetenceudviklingsforløb (10-12 måneder)

**BØRNS
VILKÅR**

SAMMEN STOPPER VI SVIGT

● Træningsdage

Afdelingsniveau: Træningsdage med undervisning og praksisnære øvelser for alle.

● Fælles faglig refleksion

Teamniveau: Drøftelse i teams med afsæt i barnets perspektiv og børneperspektivet. Egne sager indgår.

● Individuel videosparring

Individniveau: Hver medarbejder får sparring på en optagelse af en børnesamtale.

● Implementering i teams

Teamniveau: I hvert team samles der op på forløbets aktiviteter, og der arbejdes med at fastholde mindsettet fx i form af teambaseret videosparring.

● Kursusdage for inddragelsesagenter

Faglige ledere + udvalgte medarbejdere deltager i et sideløbende forløb med henblik på, at de efterfølgende skal fastholde og forankre et fælles mindset og de nye kommunikative greb i kommunens praksis.

Barrierer for inddragelse af børn og unge

- Frygt for at påføre barnet belastninger – beskyttelsestænkning.
- Fagpersoner forventer ikke et andet udfald ved at inddrage barnet.
- Manglende kompetencer til at tale med børn i vanskelige situationer – undlades pga. usikkerhed.
- Tidspres, der kan gøre det svært at realisere inddragelse af børn.
- Hyppige sagsbehandlerskift på socialområdet.

Børn, der oplever sagsbehandlerskift

“For mig tror jeg, at det ville have hjulpet på de mange sagsbehandlerskift, jeg har haft, hvis der var kommet en begrundelse på ‘hvorfor’, at de ikke kan arbejde mere. Om det så er fordi ‘Jeg skal skifte arbejde’, ‘Jeg er blevet fyret’, ‘Jeg skal have barn’ ‘...[...]’ når det er med sådan nogle svigtede som os – altså, jeg har været meget svigtet – så det der med at kunne undgå følelsen af, at ‘Nu er jeg blevet valgt fra igen’ ... bare jeg havde fået en forklaring...”

Ung, 22 år

Anbefalinger

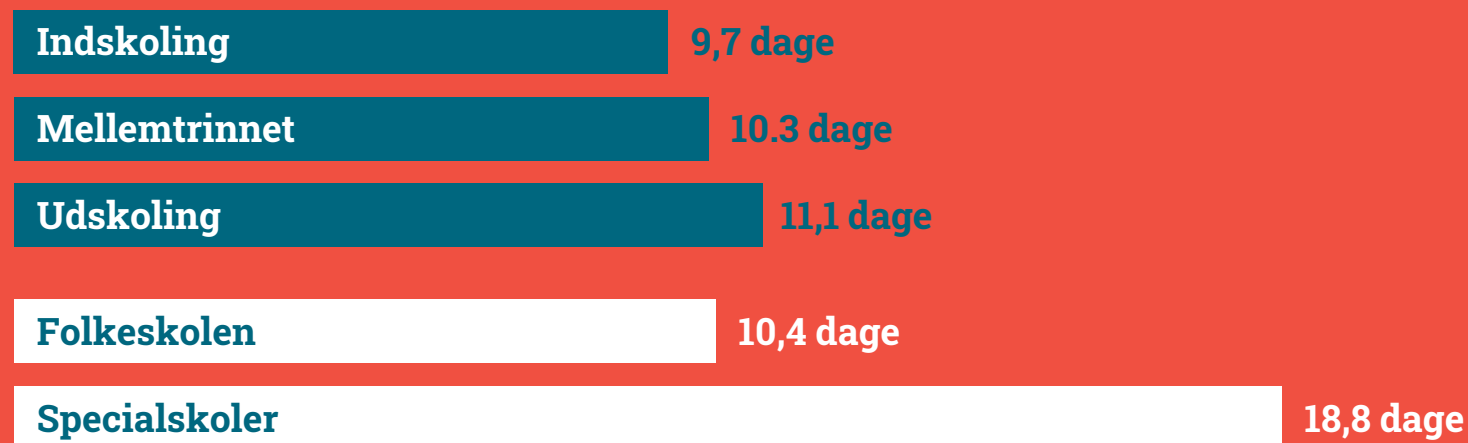
- 1.** Vigtigt at kommunens medarbejdere arbejder ud fra et fælles defineret børnesyn.
- 2.** Viden fra barnets perspektiv er lige så vigtig viden som viden fra forskning og viden fra praksis. Vi kan ikke undvære nogen af delene for at finde frem til barnets bedste.
- 3.** Det gælder ikke kun om at lovgivningen (administrativt) overholdes inden for den kommunale sagsbehandling. Kvalitet i sagsbehandlingen er afgørende for, at børn og unge kan opleve reel inddragelse i egen sag.

SAMMEN STOPPER VI SVIGT

- Skolefravær fra barnets perspektiv, v. Line Raae Lund

61.000 elever har højt skolefravær 2019/20 (>10 procent)

Folkeskolens og specialskolers samlede fravær
samlede fravær i skoleåret 2019/20

Konsekvenser

Mistrivsel og skolefravær går hånd i hånd, og konsekvenserne for børn, som ikke er i skole i kortere eller længere tid, er store.

Børn og unge med højt skolefravær er blandt andet i risiko for at:

- Få lavere karakterer ved folkeskolens afgangsprøver.
- Have lavere sandsynlighed for at påbegynde og afslutte en ungdomsuddannelse.

Kilde: Rapporten "Skolens tomme stole - Skolefravær

Der er altid en
god grund ...

“Altså jeg føler lærere og elever bruger den nemmeste undskyldning for, at man ikke er i skole, nemlig ‘pjæk’. Det er ord, der bliver brugt forkert, fordi selv hvis det er pjæk, så er der vel en grund til, hvorfor en elev hellere vil være hjemme. Der er altid noget bag det, og det er ikke gået op for folk endnu.”

Amira, 16 år

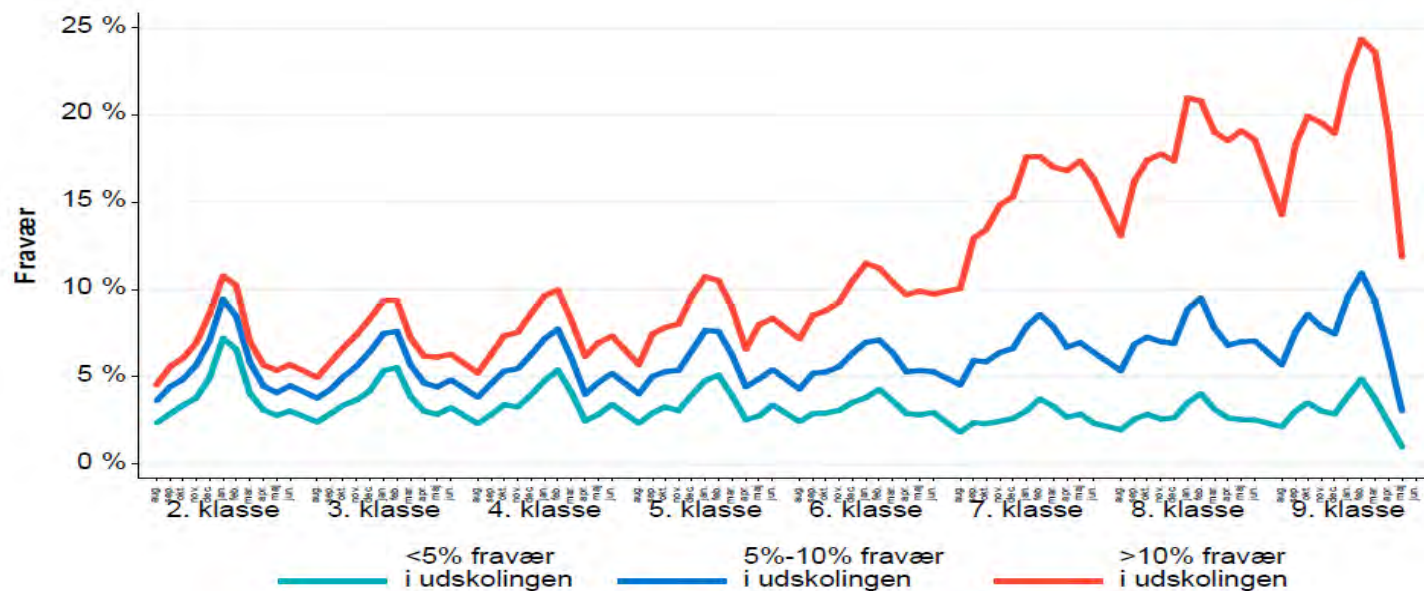
Ny viden om skolefravær med fokus på barnets perspektiv

Viden, rådgivning og netværk

- Vi indsamler viden om fravær og formidler børn og unges perspektiver.
- Vi rådgiver børn, forældre og fagpersoner om skolefravær. Vi laver oplysningskampagner.
- Vi er initiativtager til et netværk mod skolefravær.

Udvikling af skolefravær set over et skoleliv

Kilde: Panelanalyse af bekymrende skolefravær. VIVE (2020)

- Elever med højt fravær i udskolingen (>10 procent) har haft gennemsnitligt højt fravær også i indskolingen (rød).
- Et fravær på 5-10 procent i de yngste klasser kan være et faresignal.
- Fraværet stiger kraftigt i 6. klasse (mellemtrinnet).
- Det er mest retvisende at se på det samlede fravær på tværs af sygefravær, lovligt fravær og ulovligt fravær.

Hvem har **bekymrende** skolefravær?

Profil for elev med længerevarende fravær (perioder med >10 procent fravær over 3 måneder)

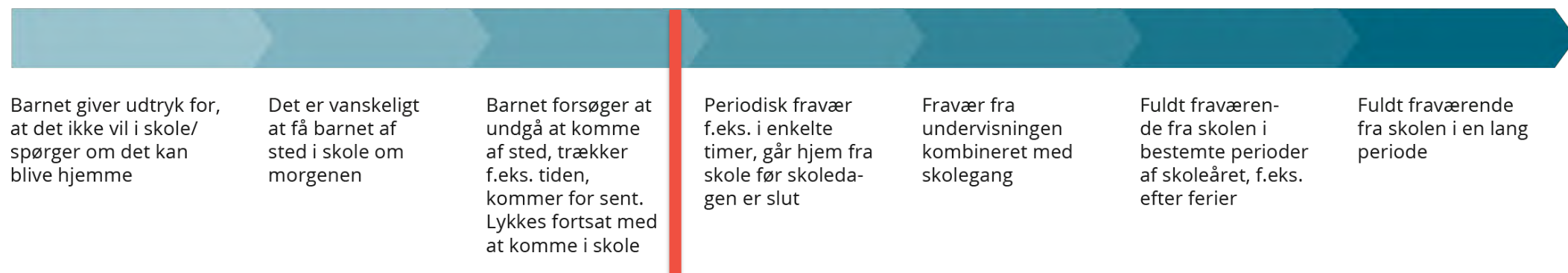
- Har lavere faglig trivsel (Nationale Trivselsmålinger).
- Har lavere psykisk trivsel (Nationale Trivselsmålinger).
- Oplever oftere mangel på støtte og inspiration i undervisningen.
- Har oftere et kognitivt handicap (det gælder særligt autismespektrum forstyrrelser (ASF), adfærdsforstyrrelser og/eller indlæringsvanskeligheder).
- Får oftere medicin mod angst, depression, søvnforstyrrelser eller smerter.
- Modtager i højere grad sociale foranstaltninger.
- Etnisk danske elever fra ressourcesvage hjem.

Tid er en faktor: Barrierer for tidlig indsats

- Diffuse symptomer på mistrivsel; kan forveksles med fysisk sygdom (ondt i maven, ondt i hovedet, træt, "jeg har det dårligt indeni").
- Barnet fortæller ikke altid, hvordan det har det.
- Skole og hjem kan have forskelligt syn på barnets trivsel.
- Den måde vi forstår skolefravær på, farver de løsninger, vi vælger.

Figur 1: Model for fraværsudviklingen hos et barn. Børns Vilkårs oversættelse på baggrund af Kearney (2008a).

Hverdagen med længerevarende skolefravær

- Ændret døgnrytme
- Sekundære rutiner i forhold til familien
- Træthed, udmattelse eller søvnproblemer
- Få sociale relationer og ensomhed
- Meget alenetid på værelset
- Meget skærmtid
- Kedsomhed

Tal højt om skolefravær – rygter om pjæk

Jeg siger bare, at nogle gange, så er det bare svært for mig at komme af sted, men mange af dem misunder mig, fordi jeg har haft stress, fordi så behøvede jeg ikke at tage i skole i to år.

Og så sagde jeg så bare, at 'så ville jeg virkelig gerne have byttet, så jeg gik i skole, mens du havde stress'.

Filip, 12 år

Hvad kan du gøre?

- 1.** Få en fælles forståelse af bekymrende skolefravær i din kommune
 - Det er IKKE bare pjæk!
- 2.** Alle kommuner og skoler skal udforme en fraværstrategi
 - Hvornår handler vi? Og hvem handler? Hvem rådgiver forældre og børn
- 3.** Styrk inddragelsen af børn

BØRNS
VILKÅR

SAMMEN STOPPER VI SVIGT

Tak for ordet!

BØRNS
VILKÅR

SAMMEN STOPPER VI SVIGT

Tryghed for alle småbørn

- Forebyggelse af psykisk mistrivsel, v. Malene Angelo, Psykolog

Tidlig indsats i barnets første leveår - De store udfordringer

BØRNS
VILKÅR

SAMMEN STOPPER VI SVIGT

1 Kvaliteten af
dagtilbuddene
er svingende

2 For få børn
hjælpes i tide

Hvad siger børnene?

Lærke: de voksne kan jo være strenge, fy fy fy, hvis nogle børn gør noget meget forkert.

Interviewer: Ja så siger de fy fy fy.

Lærke: Eller det må du ikke, og hvis de gør noget rigtig strengt ved et barn, så siger de: du skal ind og sidde på en bæk sammen med mig, og så skal vi snakke sammen.

Interviewer: Hvad sker der, når man sidder på bænken?

Lærke: Så græder børnene.

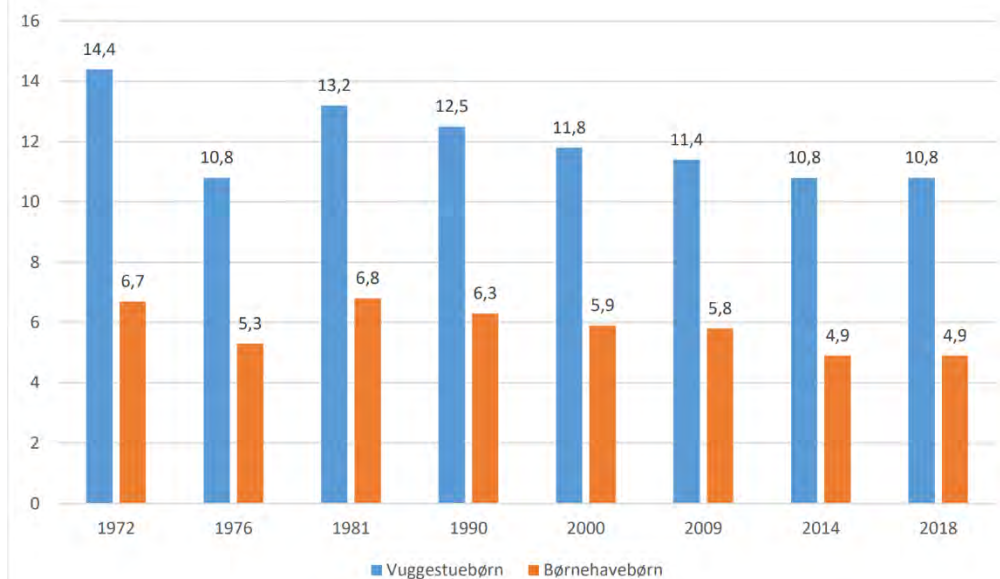
Alberte: Nogle gange.

Lærke: Og så prøver de at løbe væk, men de voksne holder dem. Ligesom at være i fængsel.

Undersøgelser

Personaletimer pr. barn 1972-2018

Anbefalinger

- 1. Fokus på at sikre kvaliteten af dagtilbuddene.** Det er afgørende, at dagtilbud indrettes, så de svarer til små børns grundlæggende behov for omsorg.
- 2. Fremskynd bedre normeringer.**
- 3. Uddannelse af hele personalegruppen.**
- 4. Sundhedsplejen skal afdække psykiske problemer og kunne henvise til kommunen.**
- 5. Sæt tidligt ind med støtte til forældre,** der mangler overskud og færdigheder til at læse, forstå og møde deres små børns behov.

BØRNS
VILKÅR

SAMMEN STOPPER VI SVIGT

Omsorgssvigt, rettigheter og **bisidning**

Maria Schifter, Senior konsulent og Ingrid Hartelius Dall, teamleder

SEL § 48a Bisidder til børn og unge

Et barn eller ung, hvis sag behandles efter kapitel 11 i serviceloven har på ethvert tidspunkt af sagens behandling ret til at lade sig bistå af andre

Vejledningens pkt. 314:
Børns ret til bisidder og kommunens pligt til at oplyse om denne rettighed.

Vejledningens pkt. 148:
Høring og inddragelse af barnet og børn og unges ret til bisidder.

Vejledningens pkt. 149:
Bisidning fra Børns Vilkår.

Hvad gør en professionel bisidder?

- Møder barnet på barnets opfordring og der, hvor barnet ønsker det.
- Hjælper med at etablere kontakt til kommunen.
- Hjælper med at forberede møder med kommunen.
- Deltager i møder med sagsbehandler og hjælper barnet med at få sagt det vigtige.
- Sikrer, barnet har forstået det, som bliver sagt.
- Følger op på møder med kommunen med barnet.
- Har fokus på barnets rettigheder.
- Hjælper med at klage.
- Sikrer tryghed i samtalen med barnet.

BØRNS
VILKÅR

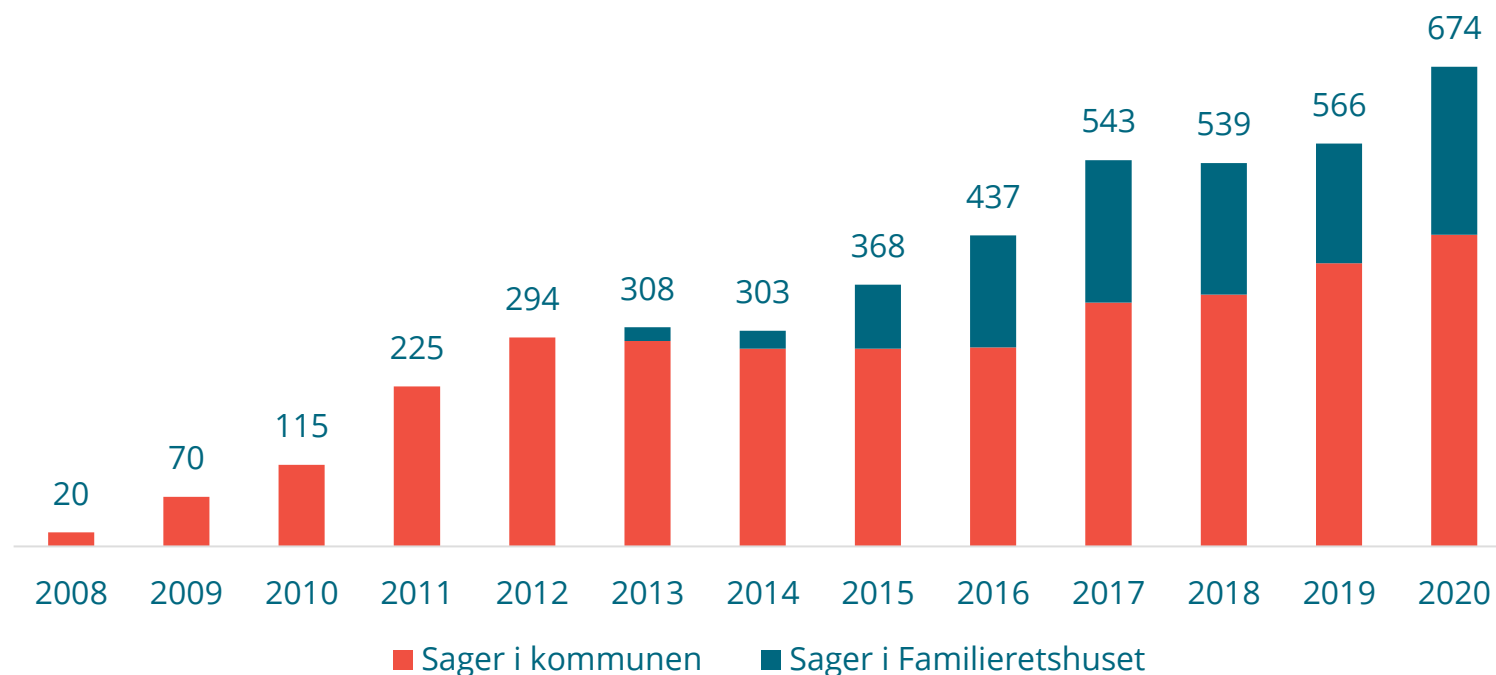
SAMMEN STOPPER VI SVIGT

4.462 børn har fået en bisidder siden 2008

I 2020 fik 674 børn en bisidder. I alt var der 806 aktive bisiddersager i løbet af 2020.

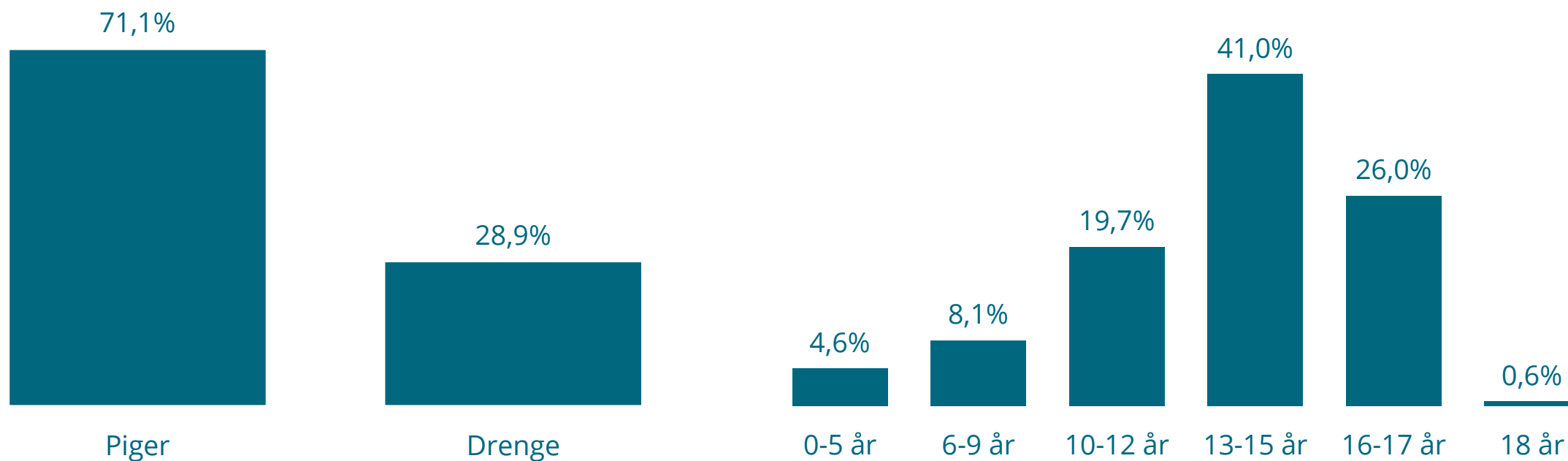
I 2020 var der 438 nye bisiddersager i kommunen – en stigning på 10 procent siden 2019. Der var 236 nye bisiddersager i Familieretshuset – en stigning på 40 procent siden 2019. Stigningen afspejler sandsynligvis, at der i 2020 har været en del kampagner om Børns Vilkårs bisidderordning, samt at der er blevet etableret et tættere samarbejde mellem Børns Vilkår og Familieretshuset.

* De 806 sager er inklusiv de nye sager i 2020. Det betyder, at der i 2020 har været 674 nye bisiddersager, men at der i alt har været 806 sager, der har været aktive på et tidspunkt i 2020.

I 2020 underrettede Børns Vilkår 173 gange de sociale myndigheder om bekymring for et barn.
Der var 148 underretninger i 2019

71,1 procent handlede om piger og 28,9 procent handlede om drenge. Gennemsnitsalderen var 13 år.

Børns Vilkårs bisiddere

**BØRNS
VILKÅR**
SAMMEN STOPPER VI SVIGT

Hvad siger børnene om at have en bisidder

“Jeg var meget nervøs for at komme til børnesamtale, fordi jeg aldrig har prøvet det før.. Men min bisidder snakkede med mig før jeg skulle til samtale, og gjorde mig opmærksom på det jeg ville snakke om.”

Pige, 13 år

“Jeg troede i starten at en bisidder var til for at snakke for mig, men i stedet blev overrasket over, at bisidderen motiverede mig til selv at snakke for min sag. Bisidderen udviste en stor støtte, og hjalp mig til at se sider af mig selv jeg ikke har set før. Fantastisk!”

Pige, 17 år

“Jeg har efterhånden været til et par møder selv inden jeg fik en Bisidder fra Børns Vilkår. Det var bestemt ikke særlig rart, da min sagsbehandler ikke lyttede til mig. Jeg stod meget alene med både mine forældre og min sagsbehandler imod mig. (...) Men efter jeg fik en Bisidder fra Børns Vilkår gik det hele meget bedre, de kunne nemlig også fortælle mig hvilke rettigheder jeg har. Jeg må jo ærlig indrømme, at jeg ikke har forstand på særlig meget indenfor børn og unge afdelingen, så min sagsbehandler kunne bilde mig alt ind. Så jeg er evig taknemlig for at have fået en god Bisidder fra jer, det har hjulpet rigtig meget :) ”

Dreng, 16 år

Fordelen for kommune

- Barnet kommer forberedt til møder, hvilket kan understøtte sagsbehandlingen og de beslutninger, der træffes.
- Barnet har en at støtte sig til under mødet.
- Barnet er informeret om sine rettigheder.
- Barnet har en at tale med om mødet efter mødet.

**BØRNS
VILKÅR**

SAMMEN STOPPER VI SVIGT

Anbefalinger

1. Sagsbehandler skal altid spørge barnet, om det har en bisidder eller kan have brug for en bisidder i mødet med kommunen – i alle sager.
2. Alle børn inddrages som minimum på lige fod med de voksne.
3. Turde spørge ind til barnet og aktivt lytte til det, barnet fortæller.
4. Tro på det, børnene viser og fortæller.
5. Sikre, at alle, der arbejder med børn i kommunen, kender til BV's bisidning, så de kan formidle det til børnene.

BØRNS
VILKÅR

SAMMEN STOPPER VI SVIGT

Før, under og efter **valget**

Sørine Vesth, Politisk konsulent og Morten Brock, Politisk konsulent

Før, under og efter **valget**

Sørine Vesth, Politisk konsulent og Morten Brock, Politisk konsulent

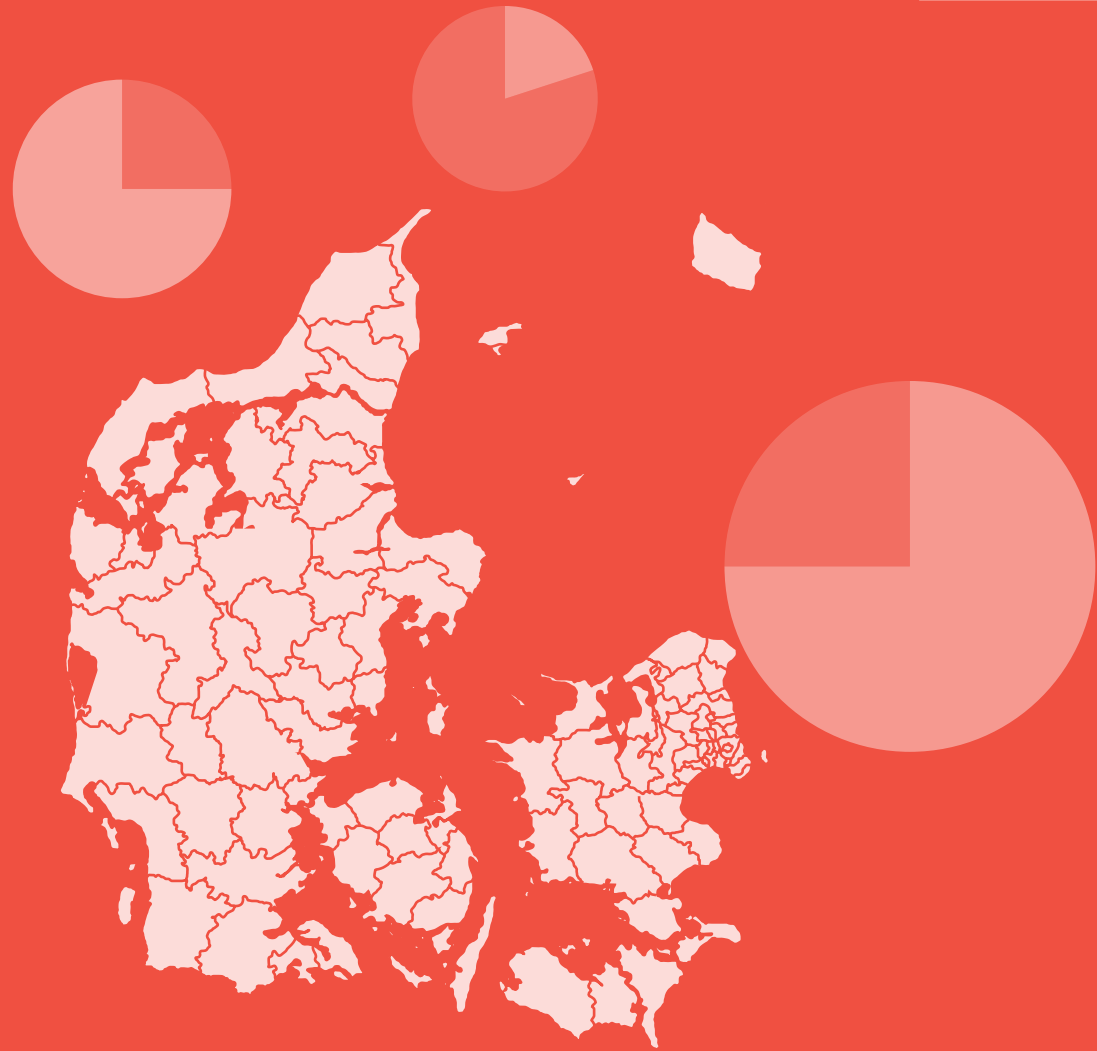
Før valget

- Data og rapporter
- Anbefalingskatalog i oktober

Under valget

- Sparring
- Hjælp til at komme ud i lokale medier
- Lokale data på kommunalt niveau
- SoMe-indsats

Efter valget

- Skræddersyede workshops om børns liv i kommunerne, og hvordan du kan hjælpe
 - Fx løfte kvaliteten i dagtilbud, anbringelser, skolefraværsstrategier mv.
 - Sparring på generelle eller enkeltsager
- Hvad skal du bruge?

**BØRNS
VILKÅR**

SAMMEN STOPPER VI SVIGT

BØRNS
VILKÅR

SAMMEN STOPPER VI SVIGT

Tak

